

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Praze dne 19. 01. 2017

SP ČR: FIRMY SE LÉPE MOHOU BRÁNIT INSOVENČNÍM MAFIÍM

Svaz průmyslu a dopravy ČR do právě schválené novely insolvenčního zákona prosadil změnu kritérií pro posuzování úpadku firem v případě jejich platební neschopnosti. Firmy se podařilo ochránit i vyšší pokutou za zjevně bezdůvodný věřitelský insolvenční návrh.

Lepší ochranu firem proti šikanózním návrhům věřitelů přináší novela insolvenčního zákona, kterou dnes schválil Senát. Poslanecká sněmovna ČR ji podpořila 9. prosince. Splnil se tím požadavek Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR), který v červnu 2014 otevřel téma nekalých insolvenčních praktik ohrožujících existenci desítek podniků v ČR. **„Výsledná podoba novely je pro nás kompromisem. Nyní je po jejím schválení podstatné, aby byla bez zbytečných průtahů uvedena do praxe,“** uvedl člen představenstva SP ČR Pavel Juříček.

Podstatné pro úpravu insolvenčního zákona bylo, že SP ČR se podařilo na tripartitě vyvolat diskusi ohledně pochybných insolvenčních praktik. V důsledku toho se problematikou začalo intenzivně zabývat Ministerstvo spravedlnosti ČR a osobně ministr Robert Pelikán.

Zástupci SP ČR v čele s členem představenstva Pavlem Juříčkem požadovali, aby firmy nebyly prohlášeny za insolventní, pokud ve skutečnosti v úpadku nejsou. Ve spolupráci se skupinou odborníků sdružených pod Centrem Restrukturalizace a Insolvence Institutu Excellence Managementu při VŠE v Praze se SP ČR nakonec podařilo do novely zahrnout změnu kritérií pro posuzování úpadku v případě platební neschopnosti (tzv. mezera krytí). **„Formální dočasná platební neschopnost jinak životaschopné společnosti by neměla být záminkou pro vyhlášení jejího úpadku,“** uvedl Pavel Juříček.

SP ČR od počátku podporoval také úpravu, aby firmy byly chráněny tím, že se posune zveřejnění informace o podaném věřitelském insolvenčním návrhu v insolvenčním rejstříku až o týden. Podle stávající úpravy musí insolvenční soud zveřejnit tuto informaci v podstatě ihned po jeho podání. Publikace byť i zcela nesmyslného insolvenčního návrhu měla tak mnohdy fatální ekonomické dopady na firmy. Ty ztratily zakázky, obchodní partnery a klienty, zhoršil se jim přístup k úvěrům. Donedávna byly takové firmy okamžitě vyřazeny z možnosti účastnit se veřejných zakázek. Situace mohla tedy vést až ke skutečnému krachu původně zdravé společnosti. **„Soud v případě pochybnosti o důvodnosti insolvenčního návrhu může až o týden odsunout jeho zveřejnění. Během této doby může odmítnout bezdůvodný návrh, aniž by se**

v insolvenčním rejstříku vůbec objevil. Je tak větší šance, že se zabrání poškození dobrého jména firmy, na kterou někdo podá šikanozní návrh,“ uvedl Pavel Juříček.

Přínosem novely je i vyšší pokuta za zjevně bezdůvodný věřitelský insolvenční návrh, a to až do půl milionu korun.

Potírání nekalých insolvenčních praktik by měla napomoci další opatření, která SP ČR prosazoval či podporoval. Mezi ně patří například povinnost podávat některé dokumenty v rámci insolvenčního řízení výhradně na předepsaných elektronických formulářích, umožňujících automatické zpracování informací a tak i zjištění nestandardních postupů v insolvenčním řízení v reálném čase, nikoliv až ex post, jako je tomu nyní. Dalším plus je důslednější dohled nad insolvenčními správci a užití spolupráce odpovědných resortů s orgány činnými v trestním řízení. ***„Příznivou zprávou pro podnikatele je, že byla zahájena trestní stíhání upodezřelých insolvenčních kauz. Naplňují se tak naše požadavky,***“ uvedl Pavel Juříček.

Novela insolvenčního zákona a úpadek podniku

Úpadek podniku představuje zásadní zlom v životě podniku. Proto je důležité, aby **bylo jasné, kdy úpadek nastává, resp. aby bylo možné včas identifikovat jeho hrozbu kvůli ozdravným nebo jiným krokům.** Definice úpadku v dosavadním insolvenčním zákoně je sice z právního hlediska srozumitelná, ale v ekonomické realitě vznikají nejasnosti, zda je podnik v úpadku.

Z toho vznikají například tzv. spory o úpadek, které se občas zdlouhavě a s nejistým výsledkem řeší před insolvenčními soudy. **Zásadnějším negativním dopadem na firmy je nejistota dlužníků, jejich managementu, věřitelů či regulátorů v situacích, které se neřeší v insolvenčním řízení.** Tato nejistota s sebou nese poměrně vysoké ekonomické náklady. Řada společností musí totiž problematicky prokazovat svojí platební schopnost pouze z důvodu existence nepodstatných, často oprávněně rozporovaných, neuhrazených závazků.

Podle insolvenčního zákona nastává úpadek v situaci, kdy má dlužník:

a) více věřitelů

b) peněžité závazky po splatnosti

c) tyto závazky není schopen plnit (§ 3 odst. 1 IZ)

Neschopnost plnit závazky se v některých případech předpokládá, zejména pokud je dlužník neplní po dobu delší tří měsíců po lhůtě splatnosti (tzv. pozitivní domněnka platební neschopnosti, srov. § 3 odst. 2 IZ). Bližší definice tohoto pojmu s ohledem na malý počet zásadních "sporů o úpadek" u větších podniků v zákoně a též v judikatuře chybí.

Prostřednictvím prováděcího právního předpisu novela insolvenčního zákona vytváří předpoklady pro zavedení metodiky upřesňující definici platební neschopnosti. Jde o pojem tzv. mezery krytí.

Jedná se o rozdíl mezi výší splatných závazků a disponibilních prostředků dlužníka. **Stanovuje se tzv. negativní domněnka platební neschopnosti. Podle ní může dlužník, jehož mezera krytí je nižší než desetina jeho splatných závazků, jednoduše prokázat, že je plnění svých závazků schopen.** Dlužník, jehož mezera krytí je k určitému datu větší, má možnost se závěru o platební neschopnosti vyhnout doložením toho, že je tuto mezeru schopen uzavřít v přiměřené lhůtě, a to zpravidla do dvou měsíců.